

การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหนี้ออกกลางคัน

Integrating teaching and learning to solve
the problem of students dropping out

บุญวัตร ผิวขำ*, ทวีโชค เจริญไกร และศักดิ์ดา หารเทศ

Boonyawat Phiwkham*, Taveechok Hreankrai and Sakda Hanthet

Received: 24 June 2024, Revised: 24 December 2025, Accepted: 26 December 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหา สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชย้อนหลัง 5 ปี 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิต และ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนี้ออกกลางคัน การวิจัยเรื่องนี้เป็นรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเชิงสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 รูป/คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 15 รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 รูป/คน สรุปข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตย้อนหลัง 5 ปีพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้เห็นปัญหาหลักเกิดจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ได้ดำเนินการให้เอื้อต่อการเข้ามาศึกษาต่อหรือเข้ามาศึกษาแล้ว ในขณะที่สิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละปีที่ผ่านมา ยังไม่ได้จัดการให้ทั่วถึง พร้อมทั้งการสอนของอาจารย์ยังไม่พัฒนาให้เท่าทันสมัย มีการใช้วิธีการแบบเดิม ใช้สื่อการสอนแบบเดิม และสื่อสนับสนุนในชั้นเรียนยังคงมีปัญหาในบางห้อง 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ผลการทดสอบการถดถอยแบบพหุคูณ แสดงให้เห็นว่า จากตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 2 ตัวแปรที่เข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_3) และปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน

(X₂) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.216 และมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 4.7

3) การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนี้ออกกลางคัน พบว่าวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการบูรณาการคือ การบูรณาการแบบสอดแทรก แต่หากจะนำมาใช้เฉพาะเนื้อหาประจำเรื่องหรือบทควรเป็นการบูรณาการแบบพหุวิทยาการและการบูรณาการแบบคู่ขนาน วิธีที่ไม่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่คือ การบูรณาการแบบข้ามวิชา ฉะนั้น ถ้าจะเลือกใช้ก็สามารถเลือกใช้ได้ทุกวิธีการ แต่ต้องมีหลักการประยุกต์ใช้ที่คำนึงถึงประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต โดยจากการศึกษาทำให้ได้กลยุทธ์ที่มีชื่อว่า “3P-ISR”

คำสำคัญ : ปัญหาและสาเหตุการออกกลางคันของนิสิต, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน, การแก้ปัญหาหนี้ออกกลางคัน

Abstract

This research aimed to: 1) inquire into the problems and causes of dropout of students of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Si Thammarat Campus over the past 5 years; 2) study the factors affecting students' dropout, and 3) integrate teaching management to solve the problem of students dropping out. This research was a mixed-method research. The quantitative research was a survey research form with a sample group of 230 monks/ persons. The qualitative research was conducted by conducting in-depth interviews with key informants 15 monks/persons, and focus group discussions with experts 9 monks/persons, summarizing data using content analysis.

The results of the research found that : 1) Problems and causes of dropout of students over the past 5 years, found that overall opinions were at a moderate level. From the analysis of the results of the questionnaires together with in-depth interviews, it was found that the main problem was caused by the environment that was not made conducive to further study or to study already, while the facilities in each past year were not managed thoroughly, along with the teaching of teachers was not developed to be up-to-date, using the same methods, using the same teaching media, and supporting media in the classroom

still had problems in some rooms. 2) The overall level of opinions on factors affecting students' dropout is at a high level, both overall and in each aspect. The results of the multiple regression test showed that out of the 4 independent variables, there were 2 independent variables that entered the multiple regression equation with statistical significance at the 0 .05 level, namely, the factor of facilities (X_3) and the factor of teaching media (X_2), with a coefficient (R) of 0.216 and a predictive power of 4.7 percent. 3) Integration of teaching management to solve the problem of students dropping out found that the appropriate method for integration is insertion integration. However, if it is to be used only for the content of a subject or chapter, it should be a multidisciplinary integration and parallel integration. The method that is not suitable for the context of the area is cross-subject integration. Therefore, if you want to use it, you can use any method, but you must have an application principle that takes into account the benefits to students' learning. From the study, we have come up with a strategy called “3P-ISR”.

Keywords : problems and causes of student dropout, factors affecting dropout, solving the problem of student dropout

บทนำ

บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลที่สำคัญประการหนึ่งคือ การจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความสามารถเชี่ยวชาญตามความถนัดของตนและรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (บุญสงค์ ลาคำ, 2563) ภารกิจตามบทบาทดังกล่าวปรากฏชัดหลายประการ เช่น ดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาตลอดระยะเวลาสิบสองปี อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามต้องการในระบบต่างๆ โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ร่วมมือกับองค์กรภาคีรัฐเอกชนเข้าร่วมจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากลพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู สอดคล้องกับหมวดที่ 2 มาตราที่ 22 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งจากที่กล่าวมานั้น ต้องมีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ที่ตระหนักถึงบทบาท มีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อดิจิทัลแพลตฟอร์ม และร่วมพัฒนาการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

โดยมหาวิทยาลัยมีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ตาม พรบ. การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 หมวด 4 ส่วนที่ 1 มาตราที่ 26 คือ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) การจัดการศึกษา (2) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (3) การบริการวิชาการแก่สังคม (4) การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และ (5) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562, ราชกิจจานุเบกษา) ซึ่งจากภาระหน้าที่ที่มหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบจึงมีส่วนสำคัญในการดำเนินการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปอย่างระบบ ชัดเจน และเที่ยงธรรม โดยที่นิสิตนักศึกษาสามารถเชื่อมั่นที่ได้เข้ารับการศึกษในสถาบันนั้นๆ ได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพต่อไป

ซึ่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาภายใต้การกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการพัฒนาประชากรผู้เรียนให้เป็นการกำลังคนคุณภาพของประเทศตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ 13 (พ.ศ.2565-2570) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็น “มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม” โดยมีจุดมุ่งหมายสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐโดยเฉพาะแผนพัฒนาการอุดมศึกษา พ.ศ. 2564-2570 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มที่ 4 ที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนาจัดการศึกษาพัฒนาบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรมโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “บูรณาการจัดการเรียนการสอนกับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อสร้างพุทธนวัตกรรมให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณธรรมเป็นฐานรากในการพัฒนาจิตใจและสังคม” (กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2565) ให้มีทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข จากนโยบายด้านการจัดการศึกษาของประเทศไทยดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหาจุฬา

ลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ขององค์กรในการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาเสริมสร้างสติปัญญา พัฒนาทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ประชากรวัยศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถาบัน

อย่างไรก็ตาม พบว่ามีสภาพปัญหาหรือข้อจำกัดสำคัญที่เป็นอุปสรรคและส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนการขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมายประการหนึ่ง คือ “ปัญหานิสิตออกกลางคัน” เพราะทำให้จำนวนของนิสิตที่จบการศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยพบว่าในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2561 - 2563 นิสิตสาขาพระพุทธศาสนาออกกลางคันเฉลี่ยสะสม 12.44 % ปีการศึกษา 2561 - 2564 นิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษาออกกลางคันเฉลี่ยสะสม 23.89 % ปีการศึกษา 2561 - 2564 นิสิตสาขารัฐศาสตร์ออกกลางคันเฉลี่ยสะสม 10.3 % และในปีการศึกษา 2565 ภาพรวมของนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติทุกหลักสูตรเฉลี่ยลดลง 11.4 % (สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มจร. นครศรีธรรมราช, 2565) จากจำนวนตัวเลขที่ปรากฏเมื่อนำมารวมยอดกันถือว่าการลาออกมียอดค่อนข้างสูง ซึ่งผู้เรียนที่ออกกลางคันหรือไม่จบการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร จะเกิดผลกระทบเชิงลบทั้งต่อผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียหลายประการ อาทิเช่น ผู้เรียนขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตนเอง รัฐสูญเสียงบประมาณการลงทุนด้านการศึกษารวมทั้งสูญเสียงบประมาณในการแก้ปัญหาสังคมที่เกิดจากผู้เรียนที่ออกกลางคัน นอกจากนี้ยังส่งผลเชิงลบต่อสังคม ได้แก่ บุคลากรของชาติไม่มีคุณภาพในการสร้างสรรค์พัฒนาความเจริญแก่ประเทศ สังคมต้องแบกรับภาระหากผู้เรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งจากที่กล่าวผลกระทบที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบได้เลยว่าการศึกษาที่ได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ให้ได้พลเมืองที่สามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสังคมให้ก้าวหน้าได้ ซึ่งมีอาจมีผลกระทบข้างต้นอาจมีสาเหตุจากปัญหาการมั่วสุมและยาเสพติดของนักเรียน ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์เชิงคู่สาวระหว่างเรียนอันนำไปสู่การออกจากระบบการศึกษาอย่างสมบูรณ์ วัฒนธรรมการแต่งงานเพิ่มความรับผิดชอบและหลุดจากระบบการศึกษาอย่างถาวร เยาวชนถูกเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ใช้แรงงานก่อนวัยอันควร (นุรชีตา เพอแผละ และคณะ, 2559)

ด้วยการเห็นปัญหาและมีความสนใจในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับการศึกษาข้อมูลว่า การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนสามารถแก้ไขปัญหานิสิตออกกลางคันจากมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิตนา แชนณี (2562) ได้ให้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการว่า หมายถึง การนำเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องกันมาสัมพันธ์ให้เป็นเรื่องเดียวกัน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวม และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยลักษณะในการบูรณาการจากการศึกษาหลาย ๆ ผลการวิจัยก็พบว่าเป็นประโยชน์อย่างมากในการทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าของการจัดการเรียนการสอน ฉะนั้น การบูรณาการก็สร้างประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนิสิตได้ แต่อย่างไรก็ตามบางรูปแบบอาจไม่เหมาะสมสำหรับการเลือกในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหนีต้อออกกลางคัน เพื่อนำนวัตกรรมการศึกษาวิจัยที่ได้รับส่งถ่ายเป็นเครือข่ายความร่วมมือแก่ผู้มีส่วนได้เสียจากการจัดการเรียนการสอนและผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชนำไปเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนและการวางแผนในการแก้ปัญหาป้องกันให้จำนวนนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชออกกลางคันลดลงต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชย้อนหลัง 5 ปี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนีต้อออกกลางคัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหนีต้อออกกลางคัน” ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากรและการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ผู้รับผิดชอบ นิสิตที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปริญญาตรี ภาคปกติ ปีการศึกษา 2566 จาก 4 หลักสูตรได้แก่ จำนวน 507 รูป/คน และนิสิตที่ได้ลาออกจากหลักสูตรภาคปกติ จำนวน 37 รูป/คน รวมทั้งสิ้น 569 รูป/คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 230 รูป/คน หลังจากนั้นจึงสุ่มจึงใช้วิธีการสุ่มแบบระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มประชากรย่อยในการจัดเก็บข้อมูลที่มีระบบและมีระเบียบโดยใช้สูตรของบุญมี พันธุ์ไทย (2554)

$$\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มย่อย} = \frac{(\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนของประชากรแต่ละกลุ่ม})}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ซึ่งสามารถแจกแจงการเก็บข้อมูลจากลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัยแบ่งตามพื้นที่การวิจัย

กลุ่มประชากรที่ศึกษา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (รูป/คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต	136	55
2. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต	242	98
3. หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต	78	32
4. หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต	51	21
5. อาจารย์ผู้สอนประจำทุกหลักสูตร	25	10
6. นิสิตที่ออก/ลาออกซึ่งสามารถประสานการติดต่อได้ทุกหลักสูตร	37	15
รวม	569	230

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sample) โดยแยกตามลักษณะการเก็บข้อมูล ดังนี้ 2.2.1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้ดำเนินการแยกจัดเก็บข้อมูลได้ 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ประจำหลักสูตร ศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น 15 รูป/คน และ 2.2.2) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 9 รูป/คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นลักษณะของแบบสอบถามที่มีตอนต่างๆ ที่ชัดเจน โดยอยู่ 4 ตอนหลัก โดยเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert (1970) ซึ่งต้องผ่านการให้คำแนะนำจากที่ปรึกษาโครงการวิจัยเมื่อออกแบบเสร็จแล้วจึงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อตั้งแต่ 0.67-1.00 จากนั้นดำเนินการปรับแก้ไขตามผลการตรวจสอบ แล้วนำเครื่องมือไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) จากการทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30รูป/คน ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.867 หลังจากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 รูป/คน ผ่านระบบออนไลน์โปรแกรม Google Form

3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interviews) ฉบับร่างที่ได้ผ่านการให้คำแนะนำจากที่ปรึกษาโครงการวิจัยเมื่อออกแบบเสร็จแล้วจึงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อที่ 1.00 จากนั้นปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เพื่อใช้เก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant)

4. การเก็บข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ติดต่อขอหนังสือเพื่อการขออนุญาต และขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากผู้บริหารระดับประธานหลักสูตรในระดับปริญญาตรีและ/หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หลังจากนั้นดำเนินการแจกแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์

ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ โดยต้องควบคุมจำนวนผู้ตอบตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อมีผู้ตอบแบบสอบถามครบแล้ว จึงทำการปิดระบบการเข้าตอบแบบสอบถาม

4.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) หลังจากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง และผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล จึงนำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Form) ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการนัดวัน เวลา และสถานที่ล่วงหน้าตามหนังสือที่ได้ส่งไป ในระหว่างการสัมภาษณ์ต้องมีการบันทึกภาพ เสียง และวิดีโอ พร้อมทั้งจดบันทึกสาระสำคัญในการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ หลังจากดำเนินการสรุปผลสัมภาษณ์แล้ว จึงนำประเด็นจากการสัมภาษณ์มาพัฒนาเป็นคำถามหลักสำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) โดยผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 9 รูป/คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ใช้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์กับเกณฑ์ที่ใช้แปลผล (ประกอบ กรรณสูตร, 2542) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00	หมายความว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49	หมายความว่า ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายความว่า ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49	หมายความว่า ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49	หมายความว่า ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

และใช้สถิติทดสอบสมมุติฐานโดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 15 รูป/คน มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (contents Analysis) ตามกรอบที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เมื่อสรุปผลจากการสัมภาษณ์แล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มากำหนดประเด็นสำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกสถาบัน จำนวน 9 รูป/คน และหลังจากการสนทนากลุ่มแล้วจึงนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ตกผลึก

ก่อนประมวลผลและสร้างรูปแบบการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนที่สังเคราะห์เป็นโมเดล (Model) เพื่อแก้ปัญหาหนีต้อกกลางคันเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อต่อไป จากระเบียบวิธีการวิจัยที่กล่าวมาเพื่อให้เห็นถึงกระบวนการศึกษาจึงขอสรุปกระบวนการวิจัย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปกระบวนการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	รูปแบบการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้	สถิติที่ใช้/วิธีการดำเนินการ
1) เพื่อศึกษาปัญหาสาเหตุการออกกลางคัน	การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research)	- แบบสอบถาม - สัมภาษณ์เชิงลึก	- ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน - การวิเคราะห์เนื้อหา จัดแจกข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก
2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน	การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	- แบบสอบถาม	- ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน - ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ
3) เพื่อพัฒนาแนวทางการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนีต้อกกลางคัน	การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research)	- แบบสอบถาม - สัมภาษณ์เชิงลึก - ประเด็นสำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ	- ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน - การวิเคราะห์เนื้อหา จัดแจกข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก -- การวิเคราะห์เนื้อหา จัดแจกข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะเพื่อการสังเคราะห์เป็นโมเดล

ผลการวิจัย

การวิจัยในเรื่องนี้เป็นการศึกษาในแต่ละวัตถุประสงค์ที่ศึกษาผ่านแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากการสนทนากลุ่มเฉพาะ ซึ่งในแต่ละวัตถุประสงค์มีการศึกษาผลการวิจัยด้วยวิธีการที่หลากหลาย ฉะนั้นจึงขอสรุปผลการวิจัยโดยภาพรวมดังนี้

1) ปัญหา สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชย้อนหลัง 5 ปี พบว่า

ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, $SD. = 1.32$) โดยทั้ง 4 ปัญหาสาเหตุหลักสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านสภาพบรรยากาศแวดล้อม ลำดับที่ 2 ด้านสื่อการเรียนการสอน ลำดับที่ 3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และลำดับที่ 4 ด้าน

กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละปัญหา สาเหตุสามารถนำไปวิเคราะห์ร่วมกับผลการให้ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกแต่ละด้านได้ ดังนี้ (1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า เกิดจากวิธีการสอนของอาจารย์ที่เน้นการบรรยายมากกว่าการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ อีกทั้งข้อมูลที่นำเสนอไม่ค่อยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (2) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า สื่อการสอนที่อาจารย์นำไปใช้ไม่น่าสนใจและไม่ค่อยสอดคล้องกับยุคสมัย อีกทั้งยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน (3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ยังมีข้อจำกัดและควรพัฒนาในหลายด้าน ได้แก่ การให้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ความสะอาดและความสะดวกในการใช้ห้องสุขา พื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะ ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และความเข้มแข็งของระบบการให้คำปรึกษาแก่นิสิต และ (4) ด้านสภาพบรรยากาศแวดล้อม พบว่า พื้นที่โดยรอบของวิทยาเขตนครศรีธรรมราช ควรได้รับการพัฒนาให้สะอาด มีความร่มรื่นเอื้อต่อการพักผ่อนและทำกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาของนิสิต ควรมีโรงอาหารและร้านค้าสวัสดิการที่สะอาดเพียงพอกับจำนวนนิสิต และห้องสมุดควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเข้าไปใช้บริการวิชาการของนิสิต

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ได้แบ่งศึกษา 2 เรื่อง คือ

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พบว่า ในภาพรวมมีความระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, $SD. = 1.06$) และทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อจัดอันดับแล้ว พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านสภาพบรรยากาศแวดล้อม และด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อทดสอบว่า จากตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัว ตัวแปรใดที่เป็นส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิต (Y) โดยมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 2 ตัวแปรที่เข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_3) และปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.216 และมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 4.7 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.199 + (-0.096)X_3 + 0.063 T_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = (-0.356) T_3 + 0.246 T_2$$

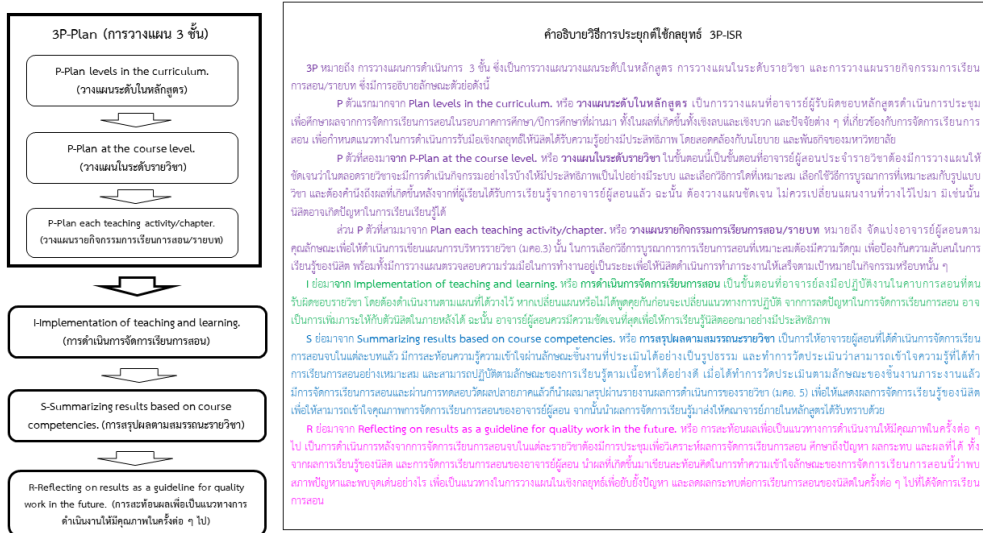
3. การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนีต้ออกกลางคัน
สามารถสรุปผลการวิจัยตามการจัดเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 ผลจากการสำรวจความเห็นที่มีต่อรูปแบบการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกใช้รูปแบบการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนีต้ออกกลางคัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, $SD. = 1.07$) ซึ่งเมื่อจัดอันดับแล้วพบว่า การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับรองลงมาได้แก่ การสอนบูรณาการแบบพหุวิทยาการ และการสอนบูรณาการแบบ ส่วนการสอนบูรณาการแบบข้ามวิชา เป็นวิธีการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยทุกวิธีการอยู่ในระดับมาก

3.2 ผลจากการสัมภาษณ์ประเด็นความเหมาะสมของรูปแบบการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อการแก้ปัญหาหนีต้ออกกลางคัน พบว่า โดยผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก การสอนบูรณาการแบบคู่ขนาน และการสอนบูรณาการแบบพหุวิทยาการ มีความเหมาะสมในการบูรณาการสำหรับการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อลดการตัดสินใจลาออกกลางคัน ส่วนการสอนแบบบูรณาการข้ามวิชาเห็นว่ายังไม่มี ความเหมาะสม

3.3 ผลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะประเด็นการเข้าใจจุดเด่น ข้อจำกัด และประโยชน์ของการสอนบูรณาการในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาหนีต้ออกกลางคันพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดอันดับพร้อมกับการวิเคราะห์เหตุผลดังนี้ 1) การสอนบูรณาการแบบสอดแทรกมีความเหมาะสมที่สุด เพราะเป็นวิธีการที่ไม่ยุ่งยากและได้ปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ต้องมีการตรวจสอบวิธีการให้กระชับรัดกุมมากขึ้น 2) การบูรณาการแบบพหุวิทยาการเป็นวิธีการที่เหมาะสมและมีประโยชน์เพราะสามารถช่วยให้หนีต้ออกกลางคันองค์ความรู้ได้หลากหลายมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาไม่หนีต้ออกต้องมีภาระชิ้นงานมากเกินไปผ่านการลงมือปฏิบัติชิ้นงานรวบยอดชิ้นใหญ่ 3) การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนเฉพาะการจัดการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนภายในหลักสูตรเดียวกันเท่านั้น

และ 4) การบูรณาการแบบข้ามวิชา ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นรูปแบบการบูรณาการที่มีข้อจำกัดค่อนข้างมากและเสี่ยงต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา จึงทำให้ไม่เหมาะสมกับบริบทการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช อย่างไรก็ตาม หากผู้สอนสามารถร่วมกันวิเคราะห์วางแผนได้อย่างรอบคอบก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้แก่นิสิตได้มาก ซึ่งจากการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ทำให้ได้โมเดลใหม่ที่มีชื่อ “กลยุทธ์ 3P-ISR” เพื่อการบูรณาการการเรียนการสอนในการแก้ไขปัญหาหนี้สินตัดสินใจออกกลางคัน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 “กลยุทธ์ 3P-ISR” เพื่อการบูรณาการการเรียนการสอนในการแก้ไขปัญหาหนี้สินตัดสินใจออกกลางคัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “เรื่อง “การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหนี้สินออกกลางคัน” มีผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการสอบถามปัญหา สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชย้อนหลัง 5 ปี จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, $SD. = 1.32$) โดยทั้ง 4 ปัญหา สาเหตุหลักสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านสภาพบรรยากาศแวดล้อม ลำดับที่ 2 ด้านสื่อการเรียนการสอน ลำดับที่ 3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และลำดับที่ 4 ด้านกิจกรรม

การเรียนการสอน ซึ่งแต่ละปัญหา สาเหตุสามารถนำไปวิเคราะห์ร่วมกับผลการให้ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกแต่ละด้านได้ ดังนี้ (1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า เกิดจากวิธีการสอนของอาจารย์ที่เน้นการบรรยายมากกว่าการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ อีกทั้งข้อมูลที่น่ามาสอนไม่ค่อยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (2) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า สื่อการสอนที่อาจารย์นำไปใช้ไม่น่าสนใจและไม่ค่อยสอดคล้องกับยุคสมัย อีกทั้งยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน (3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ยังมีข้อจำกัดและควรพัฒนาในหลายด้าน ได้แก่ การให้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ความสะอาดและความสะดวกในการใช้ห้องสุขา พื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะ ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และความเข้มแข็งของระบบการให้คำปรึกษาแก่นิสิต และ (4) ด้านสภาพบรรยากาศแวดล้อม พบว่า พื้นที่โดยรอบของวิทยาเขตนครศรีธรรมราช ควรได้รับการพัฒนาให้สะอาด มีความร่มรื่นเอื้อต่อการพักผ่อนและทำกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาของนิสิต ควรมีโรงอาหารและร้านค้าสวัสดิการที่สะอาดเพียงพอกับจำนวนนิสิต และห้องสมุดควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเข้าไปใช้บริการวิชาการของนิสิต ทั้งนี้เป็นเพราะปัญหาแต่ละปัญหาสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่ทำให้นิสิตตัดสินใจลาออกแล้วทำให้นิสิตอยากลาออกจากมหาวิทยาลัย โดยจากการสอบถามและสัมภาษณ์มีทิศทางที่ว่าปัญหา สาเหตุหลักเกิดจากด้านสภาพบรรยากาศแวดล้อม เพราะด้วยสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งแรกที่นิสิตผู้เข้ามาศึกษาต้องพบเห็นแล้วเกิดความประทับใจ ต่อมาเป็นบรรยากาศโดยรวม ซึ่งผู้เข้ารับการศึกษาก็จะมีการสำรวจมีความพร้อมในการให้บริการอย่างน้อยเพียงใด ทั้งบรรยากาศทางกายภาพ และบรรยากาศเชิงจิตวิทยา และเมื่อเข้ามาศึกษาแล้วคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด มีสื่อการสอนที่น่าสนใจ และสื่อทัศนูปกรณ์ในชั้นเรียนพร้อมใช้หรือไม่ ฉะนั้นหากมหาวิทยาลัยไม่มีการจัดการที่เป็นระบบ เมื่อนิสิตเรียนไปถึงช่วงที่เกิดปัญหาก็กจำเป็นต้องใช้เหตุผลเหล่านี้ในการตัดสินใจลาออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ngamaba, Lombo & Lombo (2021) ได้ทำวิจัยเรื่อง “สาเหตุและผลที่ตามมาของการออกจากโรงเรียนกลางคันในกินชาซา: มุมมองของนักเรียนก่อนและหลังหลุดออกไป” ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ (ทั้งสองเพศ: 32.6 %, ชาย: 29.4% และผู้หญิง: 35,4 %) กล่าวว่าพวกเขาต้องรับผิดชอบในการลาออกโรงเรียน สำหรับทั้งสองเพศ มีหลายสาเหตุที่ทำให้ต้องลาออก ได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน (11.3%), การตายของผู้ปกครอง (10%), วิชาการความล้มเหลว (10%) พฤติกรรมของครูหรือนักเรียนคนอื่น ๆ (10%) เหตุผลทางเศรษฐกิจ (9.3%) เหตุผลด้านสุขภาพ (8.6%)

สำหรับผู้หญิงที่ไม่พึงประสงค์ การตั้งครรภ์ การถูกข่มขืน หรือการแต่งงานเร็ว (8%) และผู้ชายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกีฬาและดนตรี (17.6%) ข้อเสนอแนะคือ รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ควรส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรมเพื่อลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน การศึกษาและการฝึกอบรมสายอาชีพอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนบางคนที่ไม่เต็มใจหรือมีรายได้เพียงพอที่จะศึกษาต่อเชิงวิชาการ และอาจช่วยเหลือผู้ที่ต้องการเรียนรู้ทักษะการปฏิบัติเพื่อเข้าสู่การจ้างงานอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดการออกจากโรงเรียนกลางคันในคองโก และการวิจัยเพิ่มเติมควรมุ่งเน้นไปที่วิธีการช่วยเหลือผู้ที่มีความเปราะบาง

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จากผลการวิจัยพบว่า

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พบว่า ในภาพรวมมีความระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06 ซึ่งเมื่อจัดอันดับแล้ว พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพบรรยากาศแวดล้อม ส่วนด้านการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้ง 4 ด้านมีระดับความเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามยังเห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ยังสามารถเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการลาออกได้ดี ประกอบกับการให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม แต่ละหัวข้อยังสามารถที่จะเข้าใจได้ว่า ปัญหาหลักๆ เกิดจากการสอนที่ไม่ค่อยมีความน่าสนใจของอาจารย์ รูปแบบกิจกรรมที่ไม่ได้ส่งเสริมให้นิสิตเกิดการลงมือทำหรือฝึกคิดด้วยตัวเอง กิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ยังขาดความน่าสนใจ จึงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ นิสิตใช้เหตุผลนี้ในการตัดสินใจลาออก อีกประเด็นสำคัญคือ มหาวิทยาลัยยังขาดแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและทั่วถึงกับการเข้ามาใช้บริการได้ ทั้งการให้บริการเชิงพื้นที่ และการบริการเชิงมนุษยสัมพันธ์ทางสังคม คือ การบริการให้คำปรึกษากับนิสิตที่มีความต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน ฉะนั้นในสิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมาต้องมีเพื่อรองรับต่อการศึกษานิสิตที่เข้าศึกษาตลอดหลักสูตรสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ประทีป เนตรพุกณะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาจากการวิเคราะห์นักเรียนมีแนวโน้มออกกลางคันมาจากสาเหตุด้านตัวนักเรียนมากที่สุด รองลงมาด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน การดำเนินงานขาดความชัดเจนในการบริหารงานครูที่ปรึกษาขาดประสิทธิภาพ ขาดการติดตามนักเรียนรายบุคคล และขาดการประสานงานร่วมกับเครือข่าย นอกจากนี้ผลการวิจัยที่ปรากฏโดยสอดคล้องกับปัญหา สาเหตุทั้ง 4 ด้านยังมีสาเหตุปัจจัยอื่น ๆ ดังงานวิจัยของนิธิศ ธรรมแสงอดิภา และอเนกพล เกื้อมา (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การออกกลางคันและการย้ายถิ่นเข้าสู่ความเป็นแรงงาน: กรณีศึกษาจากชุมชนแห่งผู้รับเหมาตึกแห่งหนึ่งในจังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสาเหตุในการออกกลางคันของกรณีศึกษาพบว่า มาจาก 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ที่กรณีศึกษารับรู้ว่าเป็นภาระในการส่งเสีย 2) ความรุนแรงในสถานศึกษา ทั้งจากครูและเพื่อนนักเรียน และ 3) ความไม่ดึงดูดใจของการเรียนหนังสือ โดยมีทั้งผู้ที่ลาออกเพราะไม่อยากเรียนหนังสือเพียงอย่างเดียว และผู้ที่ลาออกเพราะอยากเรียนหนังสือและตั้งใจจะไปทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การถดถอยแบบพหุคูณ แสดงให้เห็นว่า จากตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 2 ตัวแปรที่เข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_3) และปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.216 และมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 4.7 ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะคณะผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าแต่ละประเด็นส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลาออกหลัก ๆ เป็นปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน แต่ด้วยผลการดำเนินงานของตลอดมานิสิตส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปในประเด็นของสิ่งอำนวยความสะดวก เพราะจากผลที่เกิดขึ้นยังสอดคล้องกับสาเหตุที่นิสิตใช้สิ่งเหตุผลเหล่านี้ในการตัดสินใจลาออก และในขณะเดียวกันอีกปัจจัยหนึ่งที่กลุ่มนิสิตยังเห็นว่าสามารถส่งผลคือ สื่อการเรียนการสอน เพราะด้วยสื่อการเรียนการสอนที่ผ่านยังไม่น่าสนใจเท่าที่ควร มีปัญหาอย่างไม่พร้อมสองประเด็นหลักนี้จะเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้พยากรณ์ได้ว่าสามารถทำให้นิสิตสามารถตัดสินใจลาออกได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิพร เกษจ้อย และพระวรชิต ทะสา (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน

ชั้นมัธยมปลายโรงเรียนขามแก่นนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออาการออกกลางคันของนักเรียนมาจากปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมชุมชน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และด้านพฤติกรรมของนักเรียน อยู่ในระดับน้อย โดยมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เป็นเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน โดยทำความเข้าใจ และรับฟังสภาพปัญหาของ นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือและมีมาตรการ และควบคุมร้านค้าภายในชุมชน ในการงดจำหน่ายสุรา และบุหรี่ให้กับเด็กนักเรียนหรือเยาวชน ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เพื่อลดอัตราความเสี่ยงของเด็กนักเรียนในการมั่วสุมสิ่งเสพติด ซึ่งถ้าหากว่า มหาวิทยาลัยยังขาดความชัดเจนในการดำเนินงานก็ทำให้บัณฑิตบางรายไม่มั่นใจและเชื่อมั่น ในคุณภาพของหลักสูตรและการให้บริการมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับเจนวิทย์ วาริบ่อ และคณะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปรากฏการณ์การลาออกกลางคันและการคงอยู่ ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา: การสร้างโมเดลการวัดเหตุผลในการตัดสินใจเลือก สาขาวิชาเรียน” ผลการวิจัยพบว่า (1) เหตุผลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียนที่ได้ จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาทั้งหมด 24 ข้อ โดยส่วนใหญ่เลือกเรียนตามความต้องการของตัวเอง หรือความชอบส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 78.33 (2) สามารถจัดกลุ่มข้อคำถามได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทศนคติต่อสาขาวิชาเรียนที่ส่งเสริมความก้าวหน้าของตน 2) สิ่งจูงใจภายนอก 3) โอกาสจากสาขาวิชาที่เลือกเรียน แล 4) ด้านค่านิยมสังคมไทย ซึ่งโมเดลการวัดมีความตรง โดยพิจารณาจากค่าดัชนีในโมเดล ได้แก่ $\chi^2/df = 1.673$, RMSEA = 0.058, SRMR = 0.072, GFI = 0.903, AGFI = 0.856, NFI = 0.926, NNFI = 0.955, CFI = 0.966 ความตรงเชิงรวม (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.636-0.727 ความแปรปรวนที่สกัดได้มีค่าเท่ากับ 0.441 และความเที่ยงเชิงโครงสร้างมีค่าเท่ากับ 0.759) และความตรงเชิงจำแนก ($R^2_{xy} >$ ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนที่สกัดได้ของทั้ง 2 องค์ประกอบ ซึ่งทั้งหมดผ่านเกณฑ์การประเมิน และ (3) นิสิตกลุ่มที่ลาออกกลางคันกับกลุ่มที่คงอยู่ ให้ความสำคัญกับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียนด้านทัศนคติต่อสาขาวิชาเรียนที่ส่งเสริมความก้าวหน้าของตน ด้านโอกาสจากสาขาวิชาที่เลือกเรียน และด้านค่านิยมสังคมไทยแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ส่วนด้านสิ่งจูงใจภายนอกนิสิตทั้ง 2 กลุ่มให้ความสำคัญไม่แตกต่างกัน

3. ผลการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนีต้อออกกลางคันของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

จากผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาหนีต้อออกกลางคันแต่ละวิธีการบูรณาการแต่ละแบบมีความน่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, $SD. = 1.07$) โดยผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก การสอนบูรณาการแบบคู่ขนาน และการสอนบูรณาการแบบพหุวิทยาการ มีความเหมาะสมในการบูรณาการสำหรับการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อลดการตัดสินใจลาออกกลางคัน ส่วนการสอนแบบบูรณาการข้ามวิชาเห็นว่ายังไม่มีความเหมาะสม และจากการสนทนากลุ่มเฉพาะทำให้ได้ทราบถึงจุดเด่น ข้อจำกัด และประโยชน์ของการสอนบูรณาการในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากได้กล่าวไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดอันดับพร้อมกับการวิเคราะห์เหตุผลดังนี้ (1) การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก มีความเหมาะสมที่สุด เพราะเป็นวิธีการที่ไม่ยุ่งยากและได้ปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ต้องมีการตรวจสอบวิธีการให้กระชับรัดกุมมากขึ้น (2) การบูรณาการสอนบูรณาการแบบพหุวิทยาการ เป็นวิธีการที่เหมาะสมและมีประโยชน์เพราะสามารถช่วยให้นิสิตฝึกบูรณาการองค์ความรู้ได้หลากหลายมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาไม่ให้นิสิตต้องมีการขึ้นงานมากเกินไปผ่านการลงมือปฏิบัติขึ้นงานรวบยอดขึ้นใหญ่ (3) การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีความเหมาะสมโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนภายในหลักสูตรเดียวกันเท่านั้น และ 4) การบูรณาการแบบข้ามวิชา ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า เป็นรูปแบบการบูรณาการที่มีข้อจำกัดค่อนข้างมากและสัมพันธ์ต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา จึงทำให้ไม่เหมาะกับบริบทการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช อย่างไรก็ตาม หากผู้สอนสามารถร่วมกันวิเคราะห์วางแผนได้อย่างรอบคอบก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้แก่นิสิตได้มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละวิธีการมีจุดเด่น ข้อจำกัดที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วยเช่น สัดส่วนของอาจารย์ผู้สอนกับการจัดการเรียนการสอนนิสิตในแต่ละรายวิชา ความพร้อมและศักยภาพในการเรียนรู้ของนิสิตว่าจะเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพอย่างไร และแต่ละวิธีการบูรณาการเราจะเลือกใช้วิธีการไหนที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Endurance (2020) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบูรณาการระบบการจัดการเรียนรู้สู่การเรียนการสอน : การทำงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงผลการเรียนรู้ของนักเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในรัฐเดลาแวร์” ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้ระบบการจัดการเรียนรู้เพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย

ในการส่งมอบเนื้อหาการเรียนรู้ในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งมหาวิทยาลัยไม่ได้ใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ในการประเมินนักศึกษา และส่งผลให้ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องในมหาวิทยาลัยของรัฐในรัฐเดลาแวร์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแนะนำให้บูรณาการระบบการจัดการเรียนรู้เข้ากับกิจกรรมการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ศึกษามีผลการเรียนรู้แบบองค์รวมและปรับปรุงดีขึ้น และในขณะเดียวกันในบทบาทของนิสิตนักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามความชอบ ถนัดและสนใจของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Morris (2022) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ระบบการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนออกแบบ: การวิเคราะห์วิธีการแบบผสมผสานของแนวคิดนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการปรับปรุงระบบจัดการการเรียนการสอน” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการออกแบบหลักสูตรเพื่อรองรับความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาต้องการความสอดคล้องมากขึ้นในการออกแบบระหว่างหลักสูตรและภายในแต่ละหลักสูตร และรู้สึกว่าคุณสอนจำนวนมากจะได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรมเพิ่มเติมในการใช้ระบบจัดการการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่เข้าร่วมการศึกษายังระบุถึงความปรารถนาที่จะปรับแต่งประสบการณ์ระบบจัดการการเรียนการสอนของตนเอง และดูเหมือนจะไม่สนใจการใช้เครื่องมือภายนอก ไม่ว่าจะเป็นบูรณาการภายในระบบจัดการการเรียนการสอนหรือไม่ก็ตาม โดยทั่วไปนักศึกษามีทัศนคติที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับระบบจัดการการเรียนการสอนของตนเอง เวลาที่ศึกษา เช่นเดียวกับก่อนเกิดสถานการณ์โควิด-19 ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการคัดเลือกและสนับสนุนระบบจัดการการเรียนการสอนในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาควรพิจารณาให้การสนับสนุนและโอกาสในการพัฒนาที่มีโครงสร้างมากขึ้นแก่ผู้สอนแนวหน้า เพื่อมอบประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นสำหรับผู้เรียนที่สนับสนุนแนวทางปฏิบัติในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหนี้ออกกลางคัน” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สถาบันการศึกษา ควรสร้างนโยบายรองรับการเกิดปัญหาการออกกลางคันให้เป็นรูปธรรม

1.2 สถาบันการศึกษา ควรพิจารณานำผลจากการวิจัยนี้ไปบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน

1.3 สถาบันการศึกษา ควรมีการสร้างเครือข่ายเชิงบูรณาการกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆ เพื่อรองรับความต้องการและแก้ไขปัญหาที่แตกต่าง

1.4 สถาบันการศึกษา ควรพิจารณาตรวจสอบการทำงานในทุกหน่วยงานให้ชัดเจนทุกระดับเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บริการ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 อาจารย์ผู้สอนควรนำปัญหา สาเหตุจากงานวิจัยนี้ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยการนำรูปแบบของการสอน และสื่อการสอนใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ อีกทั้งมหาวิทยาลัยควรเร่งจัดซื้อ จัดหาสื่อทัศนูปกรณ์ภายในชั้นเรียนให้มีคุณภาพเพียงพอพร้อมใช้งาน และมีความทันสมัยต่อเนื่อง

2.2 ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการบริหารจัดการให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ครอบคลุมพื้นที่ทุกบริเวณ พร้อมทั้งพัฒนาสภาพพื้นที่ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์และไม่ได้ใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์หรือแหล่งให้ความรู้ที่น่าสนใจ อีกทั้งควรมีที่พักผ่อนสำหรับทำงานให้เพียงพอ และมีลานกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตสามารถแสดงความสามารถตามความถนัดและสนใจของตนเอง

2.3 ควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้มากขึ้นเพื่อสร้างคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดคุณประโยชน์แก่นิสิต อีกทั้งควรมีการวางแผนร่วมกับคณาจารย์ทั้งภายในและภายนอกหลักสูตร เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดคุณภาพต่อการเรียนรู้ของนิสิต

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรพัฒนาต่อยอดเป็นการวิจัยในประเด็นเรื่อง การสร้างเครือข่ายการจัดการและบูรณาการการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตในสถาบันการศึกษา

3.2 ควรมีการศึกษาต่อในเรื่อง การพัฒนาคู่มือการจัดการเชิงกลยุทธ์การป้องกันนิสิตออกกลางคันที่ใช้ระบบการสร้างเครือข่ายในสถาบันการศึกษา

3.3 ควรมีการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการจัดการบริหารหลักสูตรโดยใช้การบูรณาการจัดการเรียนการสอนแบบสอดแทรก และ/หรือ คู่ขนานเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินออกกลางคันของสถาบันการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2565). **แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)**. พระนครศรีอยุธยา: กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เจนวิทย์ วาริ๋บ่อ, ศรัณย์ ภิบาลชนม์ และเสกสรรค์ ทองคำบรรจง. (2562). ปราบปรามการลักลอบออกกลางคันและการคงอยู่ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา: การสร้างโมเดลการวัดเหตุผลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียน. **วารสารการวัดผลการศึกษา**, 36(100), 220.
- ทิตินา แคมณี. (2562). **ศาสตร์การสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธิศ ธรรมแสงอดิภา และอนเณกพล เกื้อมา. (2561). การออกกลางคันและการย้ายถิ่นเข้าสู่ความเป็นแรงงาน: กรณีศึกษาจากชุมชนแห่งผู้รับเหมาตักแต่งภายในจังหวัดสุรินทร์. **วารสารวิจัยสังคม**, 41(1), 190.
- นุรชีตา เพอแผละ, นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว, จุฑารัตน์ คชรัตน์, และยะมื่น แหละดี. (2559). การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. ใน **การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 7 ในวันที่ 23 มิถุนายน 2559 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่**, (หน้า 1171), สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญมี พันธุ์ไทย. (2554). **ระเบียบวิธีวิจัยการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญสงค์ ลาคำ. (2563). “บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญหมวด 5 “หน้าที่ของปวงชนชาวไทย”. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 4, 2567, จาก <https://www.senate.go.th>

- ประกอบ กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ประทีป เนตรพุกคณะ. (2562). การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา 4 (เมษายน 2562): 61.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (12) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. 2561 – 2580). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มจร. นครศรีธรรมราช. (2565). รายงานประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2564, นครศรีธรรมราช: สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มจร. นครศรีธรรมราช.
- อิทธิพร เกษจ้อย และพระวรชาติ ทะสา. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมปลายโรงเรียนขามแก่นนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 4(2), 92-101.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Endurance, A. (2020). Integration of Learning Management System (LMS) into Teaching and Learning: A Synergy for Improving Students Learning Outcome in Tertiary Institutions in Delta State Nigeria. *American Journal of Computer Science and Information Technology*, 8 (4), 61(1).
- Morris, E.P.M. (2022). *A Student-Designed Learning Management System: A Mixed-Methods Analysis of Undergraduate Student Ideas for Improving the LMS*. A Dissertation of Doctor of Education. Graduate School: Lindenwood University.

- Ngamaba, K.H., Lombo, L.S. & Lombo, G. (2021). Causes and Consequences of School Dropout in Kinshasa: Students' Perspectives before and after Dropping out. *Journal of African Education (JAE)*, 2(3) 176.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert. (1970). *New Patterns of Management*. New York : McGraw-Hill.

ผู้เขียน

บุญวัตร ผิวขำ*

อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
เลขที่ 3/3 หมู่ที่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
E-mail: Boonyawat027@gmail.com

ทวีโชค เจริญไกร

เลขานุการหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
เลขที่ 3/3 หมู่ที่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
E-mail: taveechok1972@gmail.com

ศักดิ์ดา หารเทศ

อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
เลขที่ 3/3 หมู่ที่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
E-mail: sakda.han@mcu.ac.th